

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četiri strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat zmanjšen popust. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročilna, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Zaplenjeno!

Krajevni napisi.

Govor poslanca Cirila Pirca v seji deželnega zbora kranjskega dne 16. januarja 1909.

Visoka zbornica!

Dovoljena naj mi bo kratka beseda o neki nujni zadevi, o kateri radi pozne ure včeraj nisem hotel izpregovoriti in ki ni v neposredni zvezi s predmetom, stoječim na dnevnem redu, a vendar po svojem bistvu spada semkaj. V mislih imam krajevne napise, takozvane vaške table.

Če je zvenketanje ljubljanskih šip odmevalo gori od nemškega morja pa doli do nemškega otočka kočevskega, potem se pač ne smemo ču-

PODLISTEK.

Ob šestdesetletnici Prešernove smrti.

A tvoj pepel da tih mir pokriva!
Ti hitro vzet, veliko si končal.
Fr. Levstik.

Dne 18. avgusta leta 1846 je bil imenovan Prešeren za advokata v Kranj, kamor se je preselil takoj septembra meseca. Res je, da je nesrečni pesnik v Kranju le preveč izpolnjeval, kar je že prej obetal:

„Cel dan iz pravd koval bom rumenjake,
zvečer z prijatli praznil bom bokale,
preganjal z vinom bom skerbi oblake.“

A kijub temu je vendar ves čas pridno delal. Pripravil je svoje pesmi za tisk, srečno izvršil dolgoletne pravde, plačeval dolgove in skrbel za svoje.

Meseca septembra leta 1848 je prišel poslednjič v Ljubljano posetit svoja otroka in mater ljuno. Bil je ubit na duši, izpremenjen na telesu, omaj so ga izpoznali.

Od Vseh svetih ni šel več iz sobe, imel je rebušno vodenico in trpel velike bolečine, ker ni mogel na postelji ne sedeti ne ležati. Enkrat so nu vzeli vodo, a ni bilo upanja, da ozdravi. Do ložiča ni izgubil svojega humorja, zadnjih šest

tednov je zelo vpešal. Dekan Dagarin mu je bil tedaj izpovednik in tolažnik.

Dne 6. februarja napravi ustno svojo poslednjo voljo: hišno opravilo ostavi svoji sestri Katarini, vse drugo svoji hčeri Ernestini in svojemu sinu Francu. Dne 7. februarja je posebno hudo trpel; dne 8. februarja ob 8. uri zjutraj vzdihne: „Vzdignite me, zadušiti me hoče!“ Ko to izgovori, mirno umrje.

Načelnik narodne straže v Kranju, Konrad Loker, takoj pošlje posebnega poslanca v Ljubljano sporočiti žalostno novico. Drugi dan se je po Ljubljani delil tale mrtvaški list:

„Slovenskemu društvu v Ljubljani je dal gospod vodja narodne straže v Krajnji žalostni prigodek na znanje, da je naš slavni pesnik gospod France Prešerin, doktor pravice in c. kr. pravdosednik v Krajnji, 8. dan tega meseca ob osmih dopoldne, po dolgi boleznini in previden s smrtnimi zakramenti umeril. — Pogreb bo v soboto, 10. dan tega meseca ob desetih dopoldne. Slavnemu možu poslednjo čast skazati, povabi slovensko društvo prijatelje in znanca rajnciga, vse ude slovenskiga društva in sploh vse domorodce, naj pridejo v saboto v Krajnji k pogrebu. — V Ljubljani, 8. dan svečana 1849. Natisnil Jožef Blaznik.“

To je drugi mrtvaški list v slovenskem jeziku. Prvega je osem let preje oskrbel Prešeren sam prijatelju Andreju Smoletu.

Dokler je Prešeren ležal na mrtvaškem odru, sta mu delala ob straneh častno stražo po dva in dva študenta ljubljanske akademiške legije. O Prešernu-mrliču piše neki očividec: „Njegov obraz je bil miren — skoro čisto nič izpremenjen; ustnici sta bili trdo zaprti, le desni kot ust se mi je zdel nekoliko zategnjen.“

Pogreb je bil jako slovesen. V soboto, dne 10. februarja so prenesli mrtveca v veliko cerkev, kjer je opravil dekan Dagarin mašo zadušnico s sedmimi leviti. Nosili so umrlega pesnika kolegi, kranjski narodni stražniki, a na rakvi je vihral pesnika-gardista „Sturmhut“. Ob rakvi so hodili v vrsti študentje ljubljanske akademiške legije. Ko so prinesli pesnika po cerkvenem opravilu iz cerkve, je bil ves trg poln ljudi. Pogreba se je udeležilo lepo število narodnjakov iz Ljubljane (dr. Janez Bleiweis, dr. Strupi, dr. H. Hahn, dr. Schmau, dr. Ahačič, urednik Matej Cigale in Bučar), iz Radovljice (Guseli, Negro, Sarga, Wagner in Homann), iz Tržiča (okrajni predstojnik dr. Schrey in Albert Jabornegg), z Bleda (Prešeren), z Jesenic (Pesjak in Potočnik). Večina pogrebcev je obedovala v gostilni na „Stari pošti“. Bučar je bral sonet „O Vrba, srečna, draga vas domača“

dit, ako je po nedolžnem prelita slovenska kri v Ljubljani vzdramila celo pohlevnega Slovenca. Vzbudila se je narodna zavest, zamrla vsled večletnega medsebojnega boja in mogočno je vzplamtel narodni ponos, pojavljajoč se osobito na ta način, da se je ljudska volja obrnila predvsem zoper vidne znake zapostavljanja slovenskega naroda.

Dosedaj so imeli krajevni odbori pravico določevati o napisih na krajevnih tablah. Tako je bilo dotlej, dokler se ni poljubilo naši vladi uvesti nekaj novega.

Glede krajevnih tabel obstoji državni zakon z dne 29. marca 1869, drž. zak. št. 67, glasom katerega morajo biti pri vходу in izhodu vsakega kraja na občinske stroške nameščene krajevne table. Kranjska deželna vlada pa je z dne 18. oktobra 1892, leta, št. 2092, izdala neki ukaz, po katerem bi morali biti napisi na krajevnih tablah dvojezični. Od tedaj naprej datirajo pri nas krajevni napisi v lepi slovenščini in spakdrani nemščini.

Ne bavi bi se s tem ukazom, da ni naravnost v nasprotju s § 9. omenjene postave, ki ne določa nikake dvojezičnosti. In tudi res ni do sedaj nobena deželna vlada razen Kranjske pobrila omenjenega zakona, da bi izdala enak ali podoben ukaz, dasiravno je ta zakon že praznoval svojo štiridesetletnico. Praksa je tudi v vseh drugih dvojezičnih deželah popolnoma drugačna, kakor pa na Kranjskem.

Tako na primer na Tirolskem in Češkem ni najti drugačnih krajevnih napisov, kakor edinole enojezične. Dvojezični se najdejo na Češkem samo izjemoma. Isto je tudi na Primorskem. Po kranjskem zgledu bi morali biti na Primorskem krajevni napisi v štirih jezikih, slovenskem, hrvaškem, italijanskem in nemškem. Na Štajerskem se že začne bagateliziranje slovenščine. Na Zgornjem Štajerskem so samo nemški napisi, enako tudi v mariborskem okraju, potem so pa dalje proti jugu ali dvojezični ali pa tudi samo slovenski. Ali tu ni nikdar vlada zahtevala odpravo samoslovenskih napisov, nikdar komandirala dvojezičnosti. Na Koroškem se seveda najde samo nemški napisi celo v popolnoma slovenskih krajih. Vendar se pa tudi tu, kakor tudi drugod nikjer, ni vlada vtikala v določevanje jezika na krajevnih tablah, temveč odločujejo v tem občine same. Vlada samo razsoja tozadevne prepire in ima skrbeti za to, da so napisi napravljeni v deželi navadnem jeziku. Če bi se tudi drugod postavila vlada na tako stališče, kakor pri nas, potem bi morali biti na primer na Tirolskem tudi povsod napisi v nemškem in italijanskem. na Češkem pa v češkem in nemškem jeziku. Vsak pameten človek bo pa smatral kaj takega za veliko nesmisel, kakor je tudi na Kranjskem dvojezičnost velikanska budalost! (Pritrjevanje!)

Zakon je bil publiciran za celo državo, a nikjer se ni tolmačil tako, kakor na Kranjskem, kar je v resnici značilno. Ako na Kranjskem odštejemo Kočevce, lahko vsak na prste izračuna, da je v celi deželi potem komaj še en odstotek Nemcev, a vzlic temu je vlada zaukazala dvojezične napise.

Pri tem pa niso vodili vlade kaki stvarni, temveč navadni politični nagibi. Vlada hoče dvojezične napise samo zato, da vtisne naši kranjski deželi pečat dvojezičnosti, da zada udarec enotnemu slovenskemu značaju dežele. Najboljši dokaz za to je mesto Kočevje in večina občin v

kočevskem okraju, kjer so že od nekdanj samo nemški napisi, dasiravno je bil izdan omenjeni ukaz za celo deželo. Seveda je bil pa zgoraj omenjeni ukaz diktiran samo za Slovence, za nemške Kočevce pa ne.

Ta odredba deželne vlade z dne 16. oktobra 1892 bije vse pravici naravnost v obraz! („Tako je!“) Poniževalna je naravnost za nas Slovence in naša sveta dolžnost je, da odpravimo to krivico, ki se nam dela s smešnimi dvojezičnimi napisi.

V ta namen predlagam sledečo resolucijo: „Deželni odbor se pozivlje, da izposluje pri c. kr. deželni vladi, da le-ta prekliče naredbo z dne 18. oktobra 1892, št. 2092, glede krajevnih napisov in da zavzame glede krajevnih napisov tisto stališče, kakor je zavzemajo lokalne vlade drugih dežel.“ (Odobranje!)

Prosim visoko zbornico, da pritrdi tej resoluciji; da s tem izbriše zadnji spomin na „Bundesland“ Krain“, kar gotovo ne bo škodovalo! (Odobranje!)

Shod zaupnikov narodno-napredne stranke.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je sklical na dne 2. februarja shod zaupnikov narodno-napredne stranke iz cele dežele. Shod se je vršil ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“. Zbralo se je okrog 300 zaupnikov, v prvi vrsti iz Ljubljane, a navzočih je bilo tudi lepo število naprednih mož iz mest in trgov izven Ljubljane in z dežele. Med navzočimi so bili poslanci narodno-napredne stranke: Ivan Hribar, Knez, Lenarčič, dr. Oražen, Pirc, Plantan, dr. Tavčar, dr. Triller, Turk in dr. Vilfan.

Ali je slavna c. kr. deželna vlada tudi za ta shod storila kake posebne varnostne priprave, nam ni znano, vemo pa, da je šla tako daleč in poslala celo na ta zaupni, samo na poimensko vabljen osebe, omejeni shod svojega — detektiva, kateremu so se pa popolnoma upravičeno pokazala vrata.

Shod otvori načelnik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, državni poslanec

župan Ivan Hribar,

ki pravi: Častiti gospodje zaupniki! Vodstvo narodno-napredne stranke je spoznalo za potrebno, da vas zopet pokliče k skupnemu posvetovanju v Ljubljano, ker je potreba, da se izvše nove volje v vodstvo stranke. Prihiteji ste od vseh strani široke Kranjske vzlic neugodnemu vremenu. Pozdravljam vas vse kar najiskrenejše. V Ljubljani smo imeli meglo, da je niso mogli prodrati solnčni žarki, a ravno danes je prodrlo solnce, oznanjujoče bližajočo se pomlad, in želim, da bi to bilo tudi znak spomladanskega prerojenja v naši stranki. Ob tej priliki naj se spominjam dogodkov zadnjih dni. Omenim naj samo kratko shoda, ki se je vršil koncem lanskega leta, na katerem so se izrekli naši dotedanji dobri prijatelji, s katerimi nas je vezala srčna vez, naši učitelji, proti nadaljnemu sodelovanju v stranki. Na veliko njihovo čast pa izjavljam, da je velika večina njih odgovorila na vprašanje, ali se bodo pokoravali sklepom z dne 28. decembra, ali pa če bodo ostali še nadalje člani naše stranke, da bodo zvesto vstrajala pri stranki (odobranje), ker se politično prepričanje ne slači tako kakor kaka suknja. To

Smem kaditi?

Spisal Ivan Sajovic Velesovski.

Konec.

Tako smem sedaj kaditi in imam katar, imani pa tudi — Mici, ker jo moram imeti kot svojo boljšo polovico. Naj Vam povem še, kako sem dobil Mici.

Tri dni po tistem, ko sem dobil na poti iz Olševka v Velesovo, v nedeljo popoldne ob 5. uri 13 minut po srednjeevropskem času, od Mici korbco, pisala mi je, da mi ni hotela dati korbce, pač pa jo je ravnokrat, ko sem jo hotel poljubiti, ugriznilo nekaj v vrat, ona je zmajala z glavo in to sem jaz smatral za korbco. Končno me prosi, naj le pridem k njenim starišem in prosim za njeno roko. Res sem se drugi dan vrgel v frak, zato da sem skril špegle na delu telesa, ki se navadno ne imenuje. Ko me je moj boter ugledal takšnega, sem mu povedal celo storijo in on mi je rekel:

„Prav imaš, saj je čedna punica. I kaj pa, cepce, kar vzemi jo, saj ima še hišo.“

Tako sem si natvezel Mici na vrat (kadar jo hočem zjeziti, ji rečem Mica).

Končno Vas pa prosim, dragi čitatelji, da nikar ne mislite, da bom vedno pisal take, to je samo sedaj za medene dni. Ko mi družina malo zraste in bo včasih Mickin čevelj plesal po mojem hrbtu, takrat postanem — pedagog.

Vivat, Mici in cigarete! Pereat, katar!

nas zelo veseli, in želeti je, da bi gospodje, ki so se odločili za sedelovanje pri naši organizaciji, skušali prepričati tudi druge svoje tovariše, da je še najbolje mesto zanje v narodno-napredni stranki, kjer bodo vedno in vselej našli največjo zaslonbo.

Po tem uvodu takoj preidemo k dnevnemu redu ter podam besedo deželnemu poslancu dr. Ivanu Tavčarju, da poroča

o političnemu položaju

Slavni shod! V ospredju političnega položaja, v kolikor se tiče slov. napredne stranke, stoje pogajanja našega vodstva s slovensko ljudsko stranko. Po septemskih dogodkih občutili smo vsi, da je neobhodno potrebno, da naj se v zadevah, katere se tičejo slovenske narodnosti, obe slovenski stranki, kjer je le mogoče složno nastopita, da se s tem poveča vpliv slovenske državnozbornske delegacije.

Kompromis s S. L. S. — Časniki.

Reklo se nam je, da je k temu predpogoj, da se politični boj v deželi toliko omili, v kolikor to zahtevajo zakoni sposobnosti. V tem oziru se je res sklenil kompromis, dasi tudi ni zapisan, sklenil se je takorekoč od moža do moža, ki nikar ne sme besede, kadar jo je oddal v resni namen Pisava obeh slovenskih dnevnikov se je vsled tega pomirila, in polagoma izostajajo tisti največkrat zelo neokusni osebni napadi, kateri so brez vsake koristi okuževali našo javnost ter vtiskali slovenski publicistiki pečat sirovosti in populističnosti. Ta kompromis ne spada pred današnji shod, a vzlic temu menim, da je želeti, da se vzdrži in nadaljuje, tembolj, ker se pri tem ne izdajajo nikaka politična načela in ker se je tudi izkazalo, da listu, ki pride tu v poštev, nova pisava tudi materialno ni povzročila nikake škode.

V drugem pa so fantazije socialno-demokratskih glasil, da smo se po septemskih dogodkih vklcnili v rimski jarem, in da smo zatajili svoja napredna načela, izvirni pregretni možgan, ker bi nas radi videli v poniževalnem položaju, v katerem pa se ne nahajamo. Resnica je namreč, da kompromisa nismo iskali, in če bi ga iskali, bi ga pri slovenski ljudski stranki ne bili dobili. Pač se je sklenilo kratko premirje, pri katerem pa se tudi nič zapisalo ni, opiralo se je vse na možko besedo, katera se, kar pripoznam, niti na eni, niti na drugi strani ni umaknila. To premirje se je izrecno dogovorilo s pristavkom, da se nobena stranka ne odpove niti najmanjši točki svojega programa. V tako premirje je stopila naša stranka tem laže, ker se ji je z njim nekako neposredno pripoznala pravica do eksistence, katera se ji je do tedaj dosledno znikala.

Premirje je imelo dvojen namen.

Skupnost v državnem zboru.

Najprej se je hotelo doseči, da se ustvari v državnem zboru nekaka skupnost jugoslovanskih poslancev, s katero naj bi se v prvi vrsti doseglo, da se posebno slovenski državni poslanci v narodnih zadevah ne izpodjedajo eden drugega in da ponehajo tiste dirke po ministrstvih, pri katerih je klerikalec podiral, kar je zidal liberalec in narobe.

Omenjena skupnost se je dosegla, in upajmo, da v zadovoljnost celega Slovenstva. Upamo pa tudi, da se bo njena agresivna sila izkazala v prečem vprašanju slovenskega vseučilišča in predvsem sedaj, ko bi nas Nemci radi krvavo opeharili s tem, da bi se jezikovno vprašanje rešilo zgolj le za kraljevino Češko, dočim bi nas v alpskih in južnih deželah še naprej zatirali in ob zid pritiskali. To politično goljufijo bodo morali slovenski državni poslanci na vsak način prepričati, in ako se jim to posreči, bode v govoru stoječe premirje še našim potomcem v zadoščenje služilo.

Dalje prih.

Gospodarski del.

Zveza kmetijskih podružnic.

Že lansko leto je pisal naš list, kateri ne stoji na ozkosrčnem stališču, da bi dobre nasvete kar enostavno odklanjal ter primaša rad v svojih predalih članke, tičeče se zboljšanja kmetijstva po Gorenjskem, o potrebi medsebojne združitve kmetijskih podružnic v skupno, tesnejšo vez.

Saj vemo, da so te podružnice prepuščene največ same svoji usodi, brez prave organizatorične zveze.

Takrat smo naglašali, naj za napredek in dobrobit kmečkega stanu vneti možje razmišljajo in razpravljajo o tem nasvetu. Da naš nasvet ni bil brez vspeha, nam priča, da se je delavna kmetijska podružnica v Cerkljah odločila, da povabi svoje sestrice širom Gorenjske, ako bi bile pripravljene osnovati tako zvezo, seveda samo sebi in zatiranemu kmečkemu stanu v prid. Za ta korak odločila se je tembolj, ker pravila c. kr. kmetijske družbe dovoljujejo tako medsebojno zvezo. § 27 družbenih pravil, odstavek tretji, pravi: „V dosego skupnih agrarnih koristi in v provspeh enakošnih zemljedelskih vrst se sme dve ali več podružnic s privolitvijo občnega zbora združiti, ali pa osnovati širšo zvezo podružnic.“

Kmetijska podružnica v Cerkljah ni zagrešila vsled tega nikake protipostavnosti, pač pa pokazala, da ume svojo nalogo bodisi v gospodarskem, bodisi v kulturnem oziru, ako je razposlala prve dni meseca svečana vsem znanim kmetijskim podružnicam po Gorenjskem naslednji oklic:

Cerklje, dne 1. svečana 1908.

Slavno

načelstvo kmetijske podružnice

v

Dannadan beremo v listih, čujemo v medsebojnih pogovorih, da je čedalje hujši boj za obstanek, za življenje, posebno pa še za obstoj slovenskega kmeta.

Davki vsak dan večji, doklade se zvišujejo brez usmiljenja, blago, živež, kar treba kupiti, je trikrat predrago, kar pa ima kmet na prodaj, nima nikake cene, mora ponujati in prositi, da kdo kupi od njega za slepo ceno.

Tako ni več moč dalje priti, ni več moč gospodariti, če se razmere ne izpremenijo, mora kmet vrag vzeti.

Oporo imamo kolikor toliko v kmetijski družbi, a ta ni taka, kakršno bi želeli. In tudi biti ne more, ker občni zbor je vsako leto enkrat, v odboru glavne družbe pa ni zastopan noben kmet.

Pomagajmo si, da bode bolje.

Podpisana podružnica v Cerkljah Vas vabi, da se izrečete, bi li bila umestna ustanovitev „Zveze kmetijskih podružnic“ med seboj na Gorenjskem.

Razmere so take, da se vse združuje med seboj. V tej nameravani zvezi bi se shajali zastopniki vseh podružnic k pogovorom, kaj bi bilo potrebno predlagati, svetovati glavnemu odboru oziroma vladi. Ta zveza bi pazila, da bi bili člani glavnega odbora tudi po deželi, ne samo v Ljubljani. Ta zveza bi pošiljala govornike na občne zbornice kmetijskih podružnic, delovala na to, da bi se po vseh kmetijskih podružnicah prirejali redni mesečni sestanki in pogovori. Splošno, na kratko povedano: Od nameravane zveze bi prihajali navsveti, kateri bi se morali vsi natančno uresničiti.

Slavno načelstvo! Blagovolite se hitro odločiti, ako se strinjate za nasvetovalnim predlogom ter bi Vaša podružnica hotela vstopiti v „Zvezo kmetijskih podružnic na Gorenjskem“.

Sporočite kmetijski podružnici v Cerkljah pri Kranju kar najhitreje mogoče

- 1.) Vaš sklep,
- 2.) kje si želite izbrati kraj za ustanovni sestanek (n. pr. Kranj),
- 3.) kdaj in koliko odposlancev bi odposlali k temu sestanku. V nasprotnem slučaju: ali nameravate pristopiti ali ne?
- 4.) morebitne Vaše predloge ali nasvete.

Od došlih prijav in naznanil skličemo ustanovni sestanek po izraženi želji večine podružnic. Z odličnim spoštovanjem

Podružnica c. kr. kmet. družbe v Cerkljah pri Kranju.
Jožef Jenko l. r. Andrej Kmet l. r.

Vodil jo je k temu samo gospodarski nagib, kolikor moči zboljšati in k veljavi pripraviti tlačen kmečki stan. Seveda so zavohali hajduki, katerim je mar samo razdiranje vsake pametne in koristne naprave, okrog ljubljanskega „Slovenca“ takoj politično agitacijo.

Kmetijske podružnice so zgolj gospodarska društva, ki se v politiko niso vtikale, se danes ne in še tudi v bodoče ne bodo. Le hijene v človeških podobah, le razdirači, le samo politični šnopsarji zamorejo predbacivati kaj takega. Trdimo po vsej pravici, da jih vodi k takemu nagibu slab namen, škodovati kmetu.

Upamo, da smo poštenjakom, dobro mislečim in dobro hotočim Gorenjcem ustregli, ako smo priobčili naveden oklic. Bodo vsaj vedeli, za kaj se gre!

Naj zastavijo svoj vpliv posodo, da se kmetijske podružnice izrečejo za tako zvezo. Kdor bode delal proti, pa lahko danes rečemo: Ta ni prijatelj kmeta, ta je škodljivec, parasit, uš, ki bi rad vlek svoj dobiček od neorganiziranega kmeta v gospodarskih samostrokovnih, t. j. nepolitičnih družtev.

Kmetje, vedite: Gorka ljubezen do trpečega kmečkega stanu; pošteno prepričanje, da se moramo združiti in da dobimo od te združitve moč, pogum, ideje za nadaljne borbe v prosepah gospodarstva in pa zavest, da moramo imeti močno zaslombo, trdno ozadje v tem boju da se naše sile krepe in vspodbujajo k vstrajni, delavni energiji, nas je vodila in nas vodi, da si ustanovimo Zvezo kmetijskih podružnic.

Prijatelji, podpirajte nas, da se nasvet uresniči, da se predlog oživi, spremeni v meso, kar trdno upamo, od katere ustanovitve imeli bomo mnogotere koristi. Naprej, na delo!

Podkrvavški.

Tedenski sejem v Kranju dne 8. februarja 1909. Prignalo se je — konj, 113 glav domače goveje živine, 15 glav hrvaške goveje živine, 2 domačih telet, — hrvaških telet, 26 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domači ovci,

— hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani voli 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—46 K. Pšenica K 12-25, proso K 7-75, rž K 10—, oves K 9—, ajda K 9—, repno seme K 80—, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K 3— za 50 kg, seme dom. detelje 58—60.

Prešitja kupčija ima na Gorenjskem precej visoko ceno, goveja živina pa bo tudi letošnjo pomlad še pod pravo ceno, ker sena in druge krme bo zmanjkalo in treba bo ceno prodajati.

Dopisi.

Novice iz Ljubljane.

— Kako postopajo v Ljubljani z reveži samomorilci. V Ljubljani so imeli pred kratkim tri slučaje samomora in vsi trije slučaji so kaj značilno pokazali, kako tam postopajo oblasti z reveži samomorilci in pa kako se v Ljubljani cerkveni blagoslovi cenijo. Ustrelil se je n. pr. finančni svetnik dr. Mrak; če se ne motimo, imel je lep cerkven spreved... bogve, da mu ga tudi iz srca privoščimo. Ampak, nekako ravno v tistem času je hotel nesrečen slučaj, da se je v kleti realke obesil mehanik Podbevšek. Mož je ta žalosten konec storil, kar je celo po pričah dokazano, v skrajni zmedenosti in duševni nerazsodnosti, mogoče še v večji, kakor prvoimenovani. In kaj se je zgodilo z njim? Najprvo — tako se čuje — je mestni zdravnik baje konstatiral, da je nesrečni revež že 6 dni ležal (najbrže visel) obešen. Dokazano pa je, da je nesrečnež šel šele zvečer v klet realke, kjer so ga že drugi dan dop. našli mrtvega. Če se je takoj usmrtil, trajalo je komaj 16 ur, dokler so ga našli. In v svoji veliki modrosti so gospodje ukrenili tako gorostasno brezsrčnost, da bi je ne verjeli, da nimamo tega poročila iz verodostojnega vira. Mož je zapustil doma ženo in 3 otročiče. Naravno bi bilo, da bi pristojna oblast poskrbela, da se ubogi, zapuščen družini naznani, kje rajni leži, in kedaj bo pokopan. A o takem obvestilu ni bilo ne duha ne sluha. Ampak moža so takoj, po ogledu v mrtvašnici čisto skrivaj — pokopali. Prav kakor kakega hudodelca! Uboga žena, ko je o nesrečni smrt svojega moža šele po drugih zvedela, se napoti v mrtvašnico, da pokropi in pomoli pri ranjkemu možu in da ga spremi do groba. V tistem hipu pa pride mestni stražnik, ki ji prinese nekaj malega, kar se je našlo pri umrlemu. Ko žena pravi, da gre moža pokropiti, oziroma za sprevedom, pove ji stražnik čisto mirno: O tega Vam ni treba, mož je že pokopan. Dokler natanko ne izvemo, ali je bil v tem slučaju duhovnik pri pogrebu, ali ne, — zatrjuje se namreč, da ni bil — izražamo le na naslov prizadetih najskrajneje ogorčenje, proti takemu kanibalskemu postopanju z veži. — Tretji slučaj. Kakor znano, sta se te dni dva topničarska podčastnika na izvenreden način ustrelila. Da tudi ta dva reveža, — ne oziramo se na neznane razloge njune čudne smrti — njuni čin nista mogla storiti pri zdravi pameti, to je gotovo. In kaj so z njima storili? Pokopali so ju jutraj na vse zgodaj, enega že ob 5., drugega ob 7. uri, brez predpisanega vojaškega spreveda, brez duhovnika. Tako postopajo v Ljubljani cerkvene, civilne in vojaške oblasti z reveži samomorilci! Gorenjci, Boga zahvalimo, da smo še tako daleč iz „črne“ Ljubljane!

— V „Unionu“ ne reflektirajo na tako „pakažo“. V pretežno klerikalnem podjetju hotela „Union“ v Ljubljani, vladajo od tistega časa sem, odkar to mednarodno gnezdo naših najstrupenejših gadov naše narodno občinstvo tako marljivo podpira, sila lepe razmere. Objesten gospod, po božje in klerikalni milosti „ravnatelj“ imenovan brije, norce iz slovenskih gostov, da ga je kar veselje poslušati. Pa naši ljudje ga radi poslušajo, zato če prideš v kavarno, ali v restavracijo, najdeš zanimive družbe skupaj. Nemške čifute in slovenske narodnjake. To je masa, ki saj za silo vzdržuje ves klerikalni „Union“. Naši narodnjaki se v tej družbi prav dobro počutijo. Če ne iz razlogov, da bojkotirajo slovenska podjetja, gotovo pa že iz komoditete, da v družbi nemških čifutov brezskrbno čebljajo blaženo nemščino. V tem oziru moramo posebno pohvaliti venček ljubljanskih narodnih dam. Da se razumemo, to je le venček — torej ne cel venec. In gospodje kavalirji, sami prima narodnjaki, jim seveda najudaneje sekundirajo. Žalostno, ampak resnično! Klerikalci se tega seveda strašansko vesele. Samega veselja radi prepuščajo prostor liberalcem, češ, naj nas ti vrage le kar mogoče pridno podpirajo. Zato so si klerikalci za ta čas rajše zbrali druge gostilne, kakor „fajmošter“ in druge. Pravijo, dolgo tako ne bo, ko se nam zahoče, da liberalcem pokažemo vrata. Kako, da so tako preobestni postali, to bodi še za danes naša tajnost. Mi tudi našim Gorenjcem ne bomo branili množiti tako krasno mešano družbo Uniona. Opozarjamo pa na neki odmev iz „Uniona“ namreč, da tam na tako „pakažo“ že danes ne reflektirajo več. Kaj, ko bi res pravi Slovenci vendarle začeli resno pre-

mišljati, da nimamo v Ljubljani res dovolj narodnih podpore vrednih podjetij!

— 4 vojaki umrli za zastrupljenjem krvi. Po Ljubljani se je v zadnjem času razpravljal o čudnem slučaju, da so namreč tekom kratkega časa umrli 4 vojaki, pa vsi 4 za zastrupljenjem krvi. O tem vsekakor čudnem slučaju, ki se je mnogim dozdeval neresničen, se nam poroča, da so bili od vojaške oblasti podpisani mrtvaški listi res zaznamovani: vzrok smrti: zastrupljenje krvi. Od teh vojakov sta bila dva od belgijskega, 1 topničarskega, in 1 domobranskega polka. Kako so prišli ti štirje „slučaji“ v tako kratkem času do zastrupljenja krvi in vsled te do smrti, o tem se ni moglo ničesar pozitivnega poizvedeti. Najbrže je to tajna zadeva od strani vojaške uprave. Morda nam ta pojasni vse te štiri slučaje!

— Ljubljanski vodovod, napeljan iz Sv. Jošta? Sedaj ob pomanjkanju vode v Ljubljani in tudi že zdavno preje so nekateri posebno brihtni strokovnjaki trdili, da voda ljubljanskega mestnega vodovoda črpa svojo množino iz studencev od sv. Jošta. Kdor pozna moč studencev našega ljubega sv. Jošta in pa daljavo do Ljubljane; kdor vidi doli pod njim tekočo Savo; kdor pozna razmerje Save in vodnjakov okoli Posavja prej in pa sedaj po regulaciji Save; kdor se ozre na ledenike in snežnike naših gorskih orjakov in jih z razumom priprostega kmeta vpraša, kam pošiljajo milijarde svojih kapljic, virčkov in virov, ta je moral že takrat nasvojo vest poreči: Ne boš! Sv. Jošt je sicer širok znan kot bogati zaklad zlahkih kapljic rujnega vinca, pa tudi precej dobre, zdrave vode ima v svoji zemeljski zalogi, lahko si jo ljubljancje do sitega privoščijo če in kar jih ob svetkih polazi na sv. Jošt, ampak za ljubljanski mestni vodovod sv. Jošt nikdar in nikakor nima svoje vode. Kranj je Joštu vendar najbližji sosed, pa še temu je ne privoščijo. Ali je kdo na Gorenjskem, ki bi ljubljancanom natančneje pojasnil, katero vodo pijo ljubljancje?

— Strašni potres v Kalabriji in slovenski denar. Komu ni znana strašna katastrofa, ki je ne dolgo tega zadela prebivalce v južni Italiji! Znano nam je tudi, da ob takih katastrofah prejenja vsako narodno, politično, sploh vsaka strast sovraštva med državami, narodi, strankami do posameznih oseb. Z Avstrijo vred smo tudi mi Slovenci pozabili, da imamo doli na jugu strupenejšega sovražnika med Lahi, kakor gori na severu med Nemci. Začelo se je tudi med nami živahno pobiranje prostovoljnih darov za ponesrečene žrtve v Kalabriji. Gotovo je k temu tudi naša Gorenjska prispevala svoj del, oziroma ga ravno sedaj še vedno prispeva. Toda, Gorenjci, ali že veste, kako so nam Lahi celo v tem resnem trenutku hvaležni za naše krvavo prisluzene darove? Žal, da nam danes prostor ne pripušča lopovstvo teh Avstriji sovražnih Lahov v celoti pojasniti. Zato pa danes le v kratkem povedamo: V enem največjih svojih listov so Lahi izjavili, da ne marajo pomoči iz Avstrije in da bodo izkušali, ves pri nas nabrani in za reveže tja poslani denar Avstriji zopet nazaj poslati. Kljub temu so naši slovenski bratje v Trstu še vedno pri volji, Kalabrezarjem poslati izdatno pomoč s tem, da naprosijo „Glasbeno Matico“ v Ljubljani, da bi v Trstu ponovila Perosijev oratorij, ki se je zadnjič izvajal v Ljubljani. „Glasbena Matica“ in tržaški Slovenci naj store, kar hočejo, ali če sega sovraštvo Lahonov do nas celo sedaj tako daleč, da odklanjajo našo pomoč, vsaj mi gorenjski Slovenci nikar ne dajmo tem surovežem prilike, da bi nam naš denar metali s sovraštvom nazaj. Smo sami revni dovolj in imamo sami svojih revežev dovolj, pa bolj hvaležnih, nego so Lahi.

Loške novice.

— Celi teden prepozno prihajamo s svojo obljubo, ki smo jo bili zapisali v predzadnjem „Gorenjcu“. Brez nadaljnega obotavljanja izdajamo torej tajnost, ki pa danes ni več nobena tajnost, da bode namreč jutri, v nedeljo 14. februarja plesni venček naših „Sokolov“. Ta ples se bo vršil v prostorih „Narodne čitalnice“ na glavnem trgu. Vabijo se vsi prijatelji „Sokolov“ in pa prijatelji dobre in poštene zabave. Na tem plesu bo sviral širok naše domovine slavnoznan „Slovenska Filharmonija“ iz bele Ljubljane. Ta dan se bomo pričali, kaj zmora ta godba, zagotavljamo pa že naprej vsakemu udeležencu, da take godbe v Lohi še ni slišal in da je tudi tako kmalu ne bo. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo znaša 2 kroni, za člane v kroju 1 krono, dame pa so vstopnina proste. Naši vrli telovadci „Sokoli“ so se tudi potrudili, da so plesno dvorano primerno okinčali. To je prav. Saj je pričakovati obilo udeležbe ne samo iz mesta nego tudi iz okolice in iz drugih bližnjih in daljnih krajev.

— Meseca januarja t. l. se je zaklalo v mestni klavnici: 3 bike, 47 volov, 21 krav, 178 telet, 4 ovce in 220 prašičev.

— Na shodu v bližnjih Retečah, ki je bil preteklo nedeljo, se nekemu loškemu go-

spodu, ki povsod vtika svoj nos, ni posebno dobro godilo. Pravijo, da so ga iz Reteč kmetje napodili, ker ga tam nič ne rabijo. Že pri prihodu mu je neki kmečki fant dal razumeti, da bi bilo bolje in pametneje, ako bi bil doma ostal. Potem ko jo je popihal, so se še kmetje norčevali in se med sabo pomenkovali, češ, da ne bi bilo nič škoda, ako bi ga bili zvrnili v kako jamo. Pa to se mu zna še zgoditi, ako ga poprej ne bo pamet srečala.

— V Žabnici, pravijo, da klerikalcem ne poganja posebno bujno cvetje novoustanovljeno katoliško izobraževalno društvo. Posebno se jeze na možake, ki so vsi preveč napredni in se ne marajo vpisati v to novo društvo, za katero se kar nič ne morejo ogrevati.

Radovljiske novice.

— Igra „Kaznovani skratelj“, ki jo je vprizorila ženska podružnica sv. Cirila in Metoda dne 7. t. m. se je izvanredno dobro obnesla. Obisk je bil tolik, da je bila obširna dvorana hotela Kunstelj pretesna in tu se je videlo, da manjka Radovljici primernih prostorov za take slučaje. Prepričani smo, da preskrbi podjetni gosp. Kunstelj nam tudi to. V podrobnosti igre se ne bomo spuščali, kajti da je ugajala, je dovolj poroka bilo dobro razpoloženje navzočega občinstva. Upajmo, da je bil tudi gmotni uspeh tak, da bo tudi glavna družba zadovoljna.

— Dne 5. t. m. zvečer so našli pod kozolcem posestnika Franca Jančarja na Novem polju poleg Radovljice neznanega mrtveca. Po vnanje soditi, je moral pripadati ta mrtvec boljšim berčem, kajti ljudje so ga videli dopoldne še prosjačiti po hišah. Pokojnik ni imel pri sebi nikakih dokumentov ter je bil star takole okrog 50 do 55 let. Sodijo, da je moral umreti vsled slabosti, ker drugače bi si ne iskal koticčka pod kozolcem. Velja pač prislovica, „da dneva ne pové nobena pra'ka“.

— V nedeljo, dne 14. t. m., priredi zastopnik centralnega čebelarškega društva gosp. A. Likozar iz Ljubljane v tukajšnji šoli javno predavanje o čebelarstvu in sicer dopoldne ob 11. uri. Želeli bi, da se predavanja udeleži čim več poslušalcev.

— Dne 16. t. m. je občni zbor telovadnega društva „Sokol“ in sicer ob 9. uri zvečer v prostorih brata R. Kunstlja. Na dnevnem redu je več važnih točk. Podrobnosti o občnem zboru objavimo prihodnjic.

— Govor našega vrlega poslanca dr. J. Vilfana, ki ga je priobčil „Gorenjec“ v svojih zadnjih dveh številkah, smo z zanimanjem brali. Po tem govoru smo šele natančneje spoznali moža, da je v istini pravi naš zastopnik, in da je bil boj, ki smo ga bili pri njegovi volitvi, vreden njega. Hvala mu iskrena za možate besede.

— Svoji k svojim! Ne pozabite naše narodne trgovine „pri Cirilu in Metodu“! Gospoda Štiglic in Šmit sta v zadnjem času svojo trgovino močno razširila ter lahko postrežeta vsakomur. To seveda ni vseč raznim radovljiskim neimškarjem in tudi nekaterim drugim ljudem, ki se bojé za svojo mavho. Če bo treba, se bo govorilo bolj jasno.

— Glavni vojaški nabor za radovljiski sodni okraj se vrši dne 26., 27. in 29. marca. Z zadovoljstvom moramo povdarjati, da je obnašanje naših fantov korenjakov ob tej priliki vedno prav dostojno in lepo, posebno se odlikujejo naši sosedje Begunjci.

— Naš vodovod imenitno deluje. Ko so po drugih krajih zdihovali o velikem pomanjkanju vode, celo Ljubljani proti suša kljub hudi megli in bližnjemu barju, ni bilo pri nas čutiti niti najmanjše razlike o pomanjkanju vode. Vedno enak pritisk, vedno enaka množina vode. Zato bi prav iskreno želeli, da prepove zdravniška oblast rabljenje še nekaterih starih vodnjakov, če že iz drugega vzroka ne, saj iz zdravniških ozirov.

— Seji c. kr. okr. šolskega sveta v Radovljici dne 29. januarja in 8. februarja. — V prvi seji se je odobrilo nastavljanje učiteljice gđe. M. Medičeve na razširjeni petrazrednici v Radovljici kakor tudi imenovanje namestnice M. Vadalove v Ljubljano se preselivšega šolskega vodje J. Labernika v Lešah. — Glede razširjave ljudske šole na Jesenicah je bil c. kr. okrajni šolski svet soglasnega mnenja, da se sezida v sredini med Jesenicami in Savo na parcelah 262 in 263 skupna šestrazrednica, ki se v potrebi lahko še spopolni s takoimenovano obrtno-nadaljevalnico. — Sklenil je dalje, da se izšola del vasi Javornika, takozvane „Senožeti“ iz šolske občine Koroška Bela in všola v šolsko občino Jesenice. — V tej seji se je poslovil tudi v Ljubljano premeščeni c. kr. deželni svetnik Oton pl. Detela. — V drugi seji, dne 8. t. m. se je obravnavalo tole: Sestavil se je terno-predlog za definitivno popolnjene voditeljskega mesta v Olšah. Priporočalo se je nekaj prošnji za denarno podporo. Predlagalo se je več učiteljev za posebne nagrade, ker obdelujejo vzorno svoje šolske vrtove in ker se skrbno pečajo s sadjerejo. Slednjic se je dovolil dopust do konca leta učiteljici A. Žitnikovi na Jesenicah in potrdilo se je kakor supletinjo učiteljico C. Vilmanovo.

Shod v Kamniku.

(Dopis.)

Dne 31. m. m. sklicalo je naše politično in gospodarsko društvo „Zora“ javen shod z dnevnim redom: 1. Slovensko vseučilišče v Ljubljani. 2. Poročilo deželnega poslanca g. dr. J. Vilfana o zadnjem deželnozborakem zasedanju.

Shod je bil za kamniške razmere srednje obiskan; zastopano je bilo tudi naše narodno ženstvo, kar znači, da so pričele tudi naše vrle gospodinje praktično misliti o naših gospodarskih težnjah in zahtevah. Čast tako zavednemu ženstvu. Povabljen je bil tudi g. dekan in deželni poslanec Ivan Lavrenčič, a se je pisмено opravičil, češ, da je „nujno službeno zadržan“ (?) obljubil pa je glede gospodarskih potrebščin svoje sodelovanje v občinskem zastopu.

Okoli 11. ure je otvoril društveni podpredsednik g. dr. Alojzij Kraut shod, pozdravljajoč častite zborovalke in zborovalce, kakor tudi vladnega zastopnika, okr. komisarja g. dr. Schäfferja. V kratkih jedernatih besedah je pojasnil zborovalcem pomen shoda — za obrambo naših narodnih pravic in gospodarskih teženj, naglašajoč, da je v očigled nemški protislovanski združitvi potrebno tudi skupno delovanje nas Slovencev.

Na to je dobil besedo prvi govornik g. dr. Žerjav, ki je bil pri nastopu z burnimi živio-klici pozdravljen. Zanimivemu in strogo stvarnemu govoru njegovemu so pazno sledili vsi zborovalci. Živo dokazovanje o potrebi slovenskega vseučilišča, o zrelosti našega naroda, je našemu ljudstvu odprlo oči in je privedlo do prepričanja, da je že vendar skrajni čas, da se vlada enkrat spomni naših pravic, ki nam gredo po božjih in človeških postavah, ter nam jih tudi da.

Neoporečno je dokazal, da je besedičenje naših narodnih nasprotnikov, češ, da nam manjka zrelosti samo — bajka, za slovensko vseučilišče je že pripravljen ves profesorski material. Ostro je prijel vladno, da nam vsiljuje uradnike, ki niso zmožni našega jezika, in kateri so prav vsled tega največji reveži, ker oni ne razumejo slovenskih strank, stranke pa ne njih; take ljudi (uradnike) je treba obrniti že na kolodvoru. S slovenskim vseučiliščem bi bilo pač zabranjeno, da se ne nasiljuje pri nas tuji duh.

Burno in dolgotrajno ploskanje, ki je sledilo temu vsakozanimivemu govoru, je pričalo jasno, da je g. govornik zadel pravo.

Istotako živahno pozdravljen nastopi nato naš deželni poslanec g. dr. Janko Vilfan, ki je ob živem zanimanju poslušalcev, med katerimi je bilo tudi precejšnje število volilcev, ki pri volitvi niso glasovali zanj. t. j. pristaveš S. L. S., ki pa so mu sedaj brez vsakega obotavljanja in prigovarjanja hiteli izrehati popolno zaupanje, obširno razpravljali — o sklicanju deželnega zbora, o nastopu proti baronu Schwarzu, o učiteljskih plačah, o šolskem nadzorstvu, o planinskem zakonu, o najetju desetmilijonskega posojila, o kreditni deželni banki, o Kranjski hranilnici in končno o proračunski debati v deželnem zboru.

Iz tega vsestransko temeljitega govora so se gg. volilci pač lahko prepričali, da je gospodarsko in politično društvo „Zora“ storilo občekoristno delo, da je z vso enerzijsko pripomočjo do izvolitve g. dr. Vilfana deželnim poslancem. Takemu narodnemu zastopniku, ki se tako vneto poteguje ne samo za svoje volilce, marveč za vse pravice celokupnega naroda, gre pač popolno zaupanje in to se je tudi izreklo.

Na predlog g. Saks se izreka g. poslancu dr. J. Vilfanu vsestransko zadovoljstvo in popolna zaupnica. Za ta predlog so glasovali vsi navzoči brez razločka političnega prepričanja.

Dalje je govoril g. Saks tudi o vseučilišču, ki je za nas naravnost življenjskega pogoja in predlagal nastopne resolucije:

Na javnem ljudskem shodu političnega in gospodarskega društva „Zora“ dne 31. prosinca 1909 v „Gasilnem domu“ v Kamniku zbrani zborovalci zahtevajo:

1. Da se zakonito zajamči ustanovitev slovenskega vseučilišča ter se to leto otvori vsaj pravna fakulteta. Pozivljajo slovensko delegacijo, da s složnim nastopom izvojuje tozadevno zakonsko predlogo v državnem zboru.

2. Izrekajo deželnemu poslancu g. dr. Janku Vilfanu zaupnico.

3. Izrekajo obžalovanje, da je vsled neopravičljivega postopanja pripadnikov klerikalne stranke mogel biti izvoljen v kategoriji veleobrti v trgovsko in obrtno zbornico kranjsko — nemški nacionalac Pammer, ter pozivljajo vse narodno občinstvo, da brez obzirov in dosledno deluje za popolno gospodarsko osamosvojitve Slovencev.

Pribiti je treba še enkrat, da so za vse te resolucije glasovali kot en mož tudi vsi navzoči pristasi S. L. S. S tem je bil ta za vse Slovenstvo velepomembni shod, ki je pričel jasno dovolj, da se „Zora“ živo zanima za vse koristi in blagor v njenem okrožju živečih volilcev in koristi celokupnega naroda končan.

Švaro je danes še vedno deželni predsednik na Kranjskem!

Rateške novice.

— V lovu občine Rateče je bilo v letu 1908 ustreljenega: 3 srne, 11 divjih kozlov, 12 zajcev, 3 jerebice, 3 race, 3 lisice, 1 jazbec in 4 kokošarji. Najemnina lova znaša za l. 1909 600 K nasproti prejšnjim 300 K.

— Prostovoljno gasilno društvo v Ratečah je na svojem letnem zborovanju imenovalo župana g. Jalena kot ustanovitelja, mnogoletnega načelnika za zasluge — svojim častnim članom.

— Mrtvo so našli doma na peči v Ratečah 27letno omoženo M. N. Vzrok „gajst“.

— V kranjski Sibiriji se je pričela v četrtek nova zima; do petka opoldne je nanovo zapadlo 40 cm snega in še nadalje sneži kot za stavo.

— Nadučiteljsko mesto v Beli peči baje še ni oddano. Med prosilci sta baje tudi dva nemška koroška učitelja. Ako dobi službo kateri izmed teh, mu je obljubljeno od „Schulvereina“ 600 kron povzru plačila, da bode pomagal staviti nemški most od Belta do Adrije.

Iz Dražgoš. Veselica bralnega društva je privabila preteklo nedeljo mnogo ljubih gostov v naš tih kraj. Posebno številno sta bili zastopani bralni društvi iz Selc in Železnikov in „Sokol“ iz Železnikov. Igrala se je veseloigra „Vegeterijanci“ in burka „Kmet Herod“, obe dostojni za tukajšnje razmere. Tudi pevski zbor je zapel lepo kot ponavadi nekaj pesmic. Omenitve vreden je tudi nagovor, ki ga je govoril mladi posestnik I. Š. Spominjal se je v govoru šestdesetletnice odprave kmečkega tlačanstva in naših prednikov, ki so se v mnogih bojih brezvspešno borili za staro pravdo, ter slavil one, ki so nam l. 1848 priborili svobodo. Tako je naše društvo menda edino po vsej Sloveniji slavilo spomin odprave robotanja. — Prosta zabava „pri Beštru“ je bila živahna in povsem dostojna ter je minula pred dnevom, kar je edino primerno za delavne ljudi. Naše društvo pa lahko s ponosom gleda na zadnjo prireditvev. Pokazalo je, da ima v sebi veliko notranjo moč in mnogo dobrih prijateljev daleč na okoli.

Iz Mojstrane. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Mojstrano-Dovje je imela v nedeljo popoldne v hotelu „Triglav“ v Mojstrani prvi svoj občni zbor. Dasi podružnica deluje komaj nekaj mesecev, vendar že izkazuje prav lepe vspehe, za kar se je zahvaliti agilnemu odboru, v prvi vrsti pa predsedniku, marljivemu in idealnemu g. Jos. Zupanu, trgovcu v Mojstrani. Nova podružnica je kmalu po ustanovitvi priredila prav dobro uspelo veselico na korist glavni družbi. Občnemu zboru je sledila veselica v isti namen. Občni zbor je vodil predsednik g. Zupan, ki je poročal tudi v imenu obolega tajnika in blagajnika. Iz vseh poročil je razvidno, da odbor tekmuje za našo rodoljubno in občekoristno stvar ter je porok, da se bo podružnica čim dalje lepše razvijala. Zato pa se je tudi poverilo nadaljno vodstvo dosedanjemu odboru. Pristopilo je zopet nekaj novih članov. Potovalni učitelj glavne družbe g. Ante Beg je govoril o nemški nevarnosti na Gorenjskem, o važnosti slovanske vzajemnosti, o namenih naše šolske družbe in o nakanah nemških bojnih društev. Med poslušalci je bilo posebno lepo število domačih mladeničev. Glavni kontingent pri veselici, ki je sledila na to, je poslala zavedna Kranjska gora. Zastopano je bilo vse ondotno razumnštvo. Godbo za ples so preskrbeli narodni tamburaši iz Brnce na Koroškem pod vodstvom g. Miklavica. Tamburaši so tudi zapeli več navduševalnih pesmi. Srečolov in šaljiva pošta sta donesli precej kronic. Neprisiljena zabava je držala skupaj prijetno družbo pozno v noč. Naš zavedni gorenjski kot je izznova pokazal, da je Sloveniji v ponos.

V Kranju, dne 13. februarja 1909.

Svoj kabinet je reformiral baron Bienerth na sledeči način: Predsedništvo ima baron Bienerth, notranje ministristvo baron Haerdtl, domobransko ministristvo pl. Georgi, justično ministristvo dr. Viktor pl. Hochenburger, naučno ministristvo prof. Stürgkh, trgovinsko ministristvo dr. Weßkirchner, finančno ministristvo vitez Bilinski, ministristvo za javna dela Avgust Ritt, poljedelsko ministristvo dr. Albin Bráf, železniško ministristvo pl. Wrba. Ministri-rojaki so za Poljake Abrahamovicz, za Nemce Schreiner, za Čehe Začek.

V novem kabinetu so sledeči novi ministri: Dr. Hochenburger za pravosodje. Mož je bil doslej advokat v Gradcu. Politično je nemški nacionalac. Leta 1897 je bil izvoljen v državni zbor, ostal je pa poslanec samo do l. 1901. O njegovih državnih in upravnih talentih so ne ve nič. Tudi ni nič znano, da bi se bil v pravosodstvu kaj odlikoval. Do vlade pribaja prav iz zakonja. 2. Prof. Stürgkh za nauk Plemeniti grof je znan, ker že davno stremi po ministrskem portfelju. V starem državnem zboru je bil srdit nasprotnik splošne in enake volilne pravice. V zadnjih letih se je močno bližal klerikalcem. Njegovi nazori so sploh fevdalno-nazadnjaski. 3. Dr. Weßkirchner za trgovino. Doslej je bil predsednik poslanske zbornice. Na dunajskem rotaržu je bil ravnatelj. Po političnem stališču je kršćanski so-

cialac, sicer pa od nekaj velik streber. 4. Bilinski za finance. Bil je že minister. On je član poljskega kola, ki pa ni nič kaj zadovoljno z njegovim imenovanjem. 5. Ritt za javna dela; v Inomostu je bil dvorni svetnik pri namestništvu — neznan veličina. 6. Bráf za poljedelstvo; njegova žena je bci pokojnega dra. Riegerja, on je Staročeh, sicer ni mnogo povedati o njem. 7. Wrba za železnice, je bil doslej sekcijski načelnik in je že enkrat provizorično vodil železnisko ministristvo.

Za predsednika v parlamentu mesto Weißkirchnerja, ki postane minister, so krščanski socialci določili Pattaja.

Slovanaki centum se je konstituiral. V predsedstvo so voljeni dr. Ivčević, dr. Šušteršič in dr. Hruban. Centum šteje 58 članov.

Na Ogrskom se baje pripravila nova koalicija pod pokroviteljstvom Apponyja, Andrasyja in Kossutha. Zakonski načrt o zemljiškem davku je bil v zbornici sprejet.

V Srbiji so se začela zopet pogajanja med starimi in mladimi radikali, da bi se doseglja sprava, ker se v skupštini ne more izvršiti nobeno delo.

Angleški kralj s kraljico je prišel v Berlin, kjer je bil slovesno sprejet. Na banketu sta kralj Edvard in cesar Viljem naglašala svojo miroljubnost.

Zgodovinski in slovstveni pregled za prih. teden

14. februarja. — 869. † Sv. Ciril, slovenski apostol v Rimu. — 1779. † James Cook, slavni potovalec po morju, ubit na Owaihi. — 1837. * Dr. Valentin Zarnik in Repnjah pri Vodica. — 1864. † Pesnik Matej Ravnikar-Poženčan v Predosljih pri Kranju. — 1892. † Pesnik France Cegnar v Trstu.

15. februarja. — 1564. * Galileo Galilei. — 1763. Mir v Hubertusburgu, konec sedemletne vojne.

16. februarja. — 1486. Maksimilijana I. izvolijo za nemškega cesarja. — 1824. * Kartograf Peter Kozler v Kočarjih na Kočevskem. — 1834. * Naravoslovec Ernst Häckl. — 1837. * Pisatelj Valentin Mandec v Kranju.

17. februarja. — 1600. Giordana Bruna sežgo kot krivoverca. — 1821. * Znamenit pravoslovec, vseučiliški profesor dr. Jožef Kranjec. — 1827. † Slavni vzgojeslovec Henrik Pestalozzi v Brucku, kanton Argau. — 1831. * Pisatelj Matija Valjavec Kračmanov v Srednji Beli. — 1856. † Pesnik Henrik Heine v Parizu.

18. februarja. — 1646. † Martin Luther v Eislebnu. — 1587. Marija Stuart. — 1814. Napoleon premaga Schwarzenberga pri Montereau. — 1853. Jožef Libeny zavratno napade cesarja Franca Jožefa I.

19. februarja. — 1473. * Nikolaj Kopernikus v Tornu, ustanovitelj novejšega zvezdoslovja. — 1745. * Slavni fizik Volta. — 1847. * Pesnik-trpin Jožef Cimperman v Ljubljani.

20. februarja. — 1693. * Francoski modroslovec Voltaire. — 1790. † Cesar Jožef II. — 1810. Andreja Hoferja ustrelje v Mantovi.

Godovi prihodnjega tedna:

14. Sept. Valent., Bretislav; 15. Favstin, m. Ljubislava, Pravoslav; 16. Julijana, Dobrana; 17. Silvin, Strahomir, Svetopolk; 18. Simeon, Miloslava, Bratomil; 19. Viktor, Ostoj; 20. Eleverij, Dragovan, Stanislava.

Sejmi na Gorenjskem prih. teden:

20. v Zg. Tuhinju.

Novičar.

Dvorni svetnik Manussi — kranjski deželni predsednik? To vest je prinesla graška «Tagespost». Ni čuda, saj smo v predpustu. Imamo sicer predpustno ministristvo, vendar pa dvomimo, da bi baron Benerth hotel uganjati predpustne burke tako daleč, da bi policajka naredil za deželnega predsednika na Kranjskem.

Javni shod se vrši jutri v nedeljo v Trziču. Poročala bosta deželna poslanca gg. dr. Vilfan in Josip Turk.

Odbor zaupnih mož narodno-napredne stranke si je v zadnji seji, dne 7. t. m., izvolil sledeče gospode: Za načelnika soglasno g. Iv. Hribarja, za I. podnačelnika g. dr. Ivana Tavčarja, za II. podnačelnika g. dr. Ivana Oražna, za tajnika g. dr. Frana Novaka in za blagajnika g. Iv. Kneza. Konstituirali so se tudi posamezni odseki in sicer: I. odsek (za organizacijo stranke in agitacijo v njene namene): Dr. Žerjav, dr. Gosak, dr. Windischer, Tomazin, Rohrman, Kunstler. II. odsek (za finančne stvari stranke): Dr. Triller, dr. Ferjancič, Bayer, Knez, Josip Turk. III. odsek (za prirejanje shodov in snovanje društev): Dr. Švigelj, dr. Tavčar, Šaplja, Primožič, dr. Oražen, Jos. Seidel, Tribuč. IV. odsek (za narodno gospodarstvo): Lenarčič, Hrast, Šarabon, dr. Windischer, dr. Žerjav. V. odsek (za časnikiarstvo): Pustoslemšek, Ribnikar, dr. Murnik, dr. Windischer in dr. Marn.

60letnica Prešernove smrti. Dne 8. februarja 1909 je preteklo 60 let, odkar je umrl v Kranju pesnik dr. France Prešeren. Opozarjamo na današnji praznik.

Dijaki venček se bo vršil, kakor znano, danes v soboto, dne 13. t. m. v Kranjski narodni čitalnici. Ker se siri po mestu razne izmišljene govornice, ki niti najmanj ne odgovarjajo resnici, konstatiramo, da vstopnine sploh ne bo nikake in imajo tedaj vsi vabljeni p. n. gostje popolnoma prost vstop. Obлека je promenadna. Pri veselici bo sviral ljubljanski oktet. Ker je prebitek namenjen kranjski dijaški kuhinji in dijaški podporni zalogi in ker je venček brez vsake vstopnine, se je za delno pokritje troskov napravila pri nekaterih meščanih kolekta. Ker je dvorana majhna se je pri vabljenju v prvi vrsti osiralo na dijaške podpornike. Kolikor smo se prepričali pretekle dni, je naša srednješolska mladina visjih razredov pod nadzorstvom g. prof. Robide, neumorno danadan kinčala in krasila dvorano ter jo priredila v okusno plesišče. Kakor smo izvedeli izza kulis, plesali bodo naši mladi čestilci Terpsihore tudi več umetnejših plesov. Vse torej kaže, da utegne postati današnji večer prav animiran, ter je želeli, da bi bila, posebno se v očigled dobrodelnemu namenu in v vzpodbudo naših dijakov, udeležba kar najbolj povoljna.

Ljudska knjižnica v Kranju. Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da bo ljudska knjižnica Narodne čitalnice v Kranju odslej naprej odprta ob sredah in sobotah od pol 8. do pol 9. ure zvečer.

Umrla je v Kranju gospodična Tončka Puhar, p. d. Reginčeva. Lahka jej bodi zemlja! **Nabiralnik** družbe sv. Cirila in Metoda v gostilni gospe Marije Mayr je nesel družbi v mesecu januarju 22 K 18 vin.

Med cigani. Letošnja velika maskarada telovanega društva «Sokol» v Kranju utegne postati prav zanimiva. Sicer varujejo prireditelji strogo tajnost, a soditi po fami in po občnem zanimanju, doživeli bomo dokaj presenečenja. Vabila so se že razposlala, ako bi kdo pomotoma ne dobil vabila, naj se zgleda pri bratu tajniku Josipu Cvaru.

Na cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju so danes dopoldne sklenili prvo polletje šolskega leta 1908/9. Izmed 320 rednih učencev ima najmanj polovico «prav dobrih» 40, najmanj «zadostno» 209, eden ali več nezadostnih redov ima 70 učencev; zavod šteje tudi enega izvanrednega učenca, ki je dobil drugi red; zaradi bolezni je ostal en učenec neizprašan. Začetkom tečaja je štel zavod 325 učencev; pred klasifikacijo jih je izstopilo 5, vstopil pa 1; repetentov je bilo 18.

Umrla je v Kranju gospa Anica Vrtačnik rojena Lustrek, sestra Starmanovega Ivana, ki je bil l. 1905 pri sorski aferi težko ranjen.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani. Deželni odbor kranjski je sklenil sestaviti vseučiliški odbor in vanj poklicati zastopnike raznih korporacij in znanstvenike. Sestava odbora je poverjena profesorju Evgenju Jarcu, šolskemu poročevalcu deželnega odbora.

Občinske volitve v Kropi so končane. Izvoljeni so bili: Zupan g. Iguac Azman; svetovalci: J. Magušar, Franc Solar, Anton Azman, odborniki: V. Solar, F. Azman, F. Varl, M. Lazar, J. Berce, M. Pogačnik, F. Hönigman in L. Hafner.

Vodno nemakutarjenje. Pred kratkim je bil zupanstvu v Kranjski gori dostavljen imenik porotnikov. Imenik je bil dostavljen od okrajnega glavarstva v Radovljici z nemško dostavnico. Tako žaljenje in provociranje se godi seveda namenoma.

Krasni slap Peričnik ima letos stožec iz ledu čez 20 metrov višočina. Barve so ob svitu solca nepopisljive. Vsa pot do tja je dobro izvožena, dostop brez vsake težave. Planinci, prijatelji narave, pozor!

Državne subvencije za napravo vodovoda je dobila v znesku 8240 K občina Zapoge, politični okraj Kraaj.

Samemur. Na Koroški Beli so našli v sredo dne 3. t. m. Antona Markoviča, 34 let starega zasebnika, mrtvega na obrazu ležečega, v roki je držal izstreljen revolver. Pri telesni raziskavi se je našlo pri njem 147 kron gotovine, dve oporoki in nekaj drugih listin. Kot dedinjo navaja v oporoki svojo ženo Marijo. Kaj da ga je do tega čina privedlo, ni nikomur znano.

Poročili so se gosp. Rajko Božič, učitelj v Mengšu, z gospico Franico Verhovnik. Bilo srečno!

Iz Radovljice nam poročajo: Dne 7. t. m. nam je priredila ženska podružnica Ciril-Methodove družbe pod vodstvom svoje predsednice gospe Jele dr. Vilfanove in s sodelovanjem odbornic gospe Huth-Rezingerjeve in Faldigove ter gospodičen Pretnarjeve in Resmanove izborni vspel zabavni večer. Igrali so se palški, kjer so v glavnih vlogah posebno ugajali gospodična Medic, Pretnar in Resman ter gospod Jaklič, Kušar in Brovč; posebno so nas pa razveselili otročki palški, ki so prav ljubko igrali in peli. Nemala zasluga gre tudi našemu pevovodji g. Šmigovcu, ki je nalašč za ta večer komponiral za mešani zbor pesem palškov nagajivčkov, katero je mešani zbor sestavljen iz domačih moči s sodelovanjem gospodičen učiteljic iz Kamnegorice in Bleda krasno zapel. Po igri in petju se je raznel ži-

vahen ples, ki je trajal do ranega jutra. Udeležba iz okolice je bila izvanredno dobra; g. Kunstelj iznenadil nas je z izborno postrežbo. Da bi se taki večeri večkrat priredili.

Podružnice nemškega šulterajaa so ustanovili na Jesenicah. Vlada je pravila za potrdila.

V tujtne Okolu dvajset Gorenjcev iz kranjske okolice se je odpeljalo ta teden v Ameriko. Gredo za delom, za denarjem.

Zimski šport v Bohinju. Sedaj je pritisnil pri nas precejšni mraz in zato so dani vsi predpogoji za izvrševanje zimskega športa v vseh njegovih panogah. Lahko se reče, da je sedaj Bohinj izredno prikladen za izvrševanje zimskega športa. Jasno nebo, mirno zimsko zavelje brez vsakega vetra in veličasten razgled na v snegu se lesketajoče gorske orjake z mogočnim Triglavom v ozadju še povečajo vtitek, ki ga ima izletnik že itak od športa samega. Sedaj je tudi drsališče gotovo in v dobrem stanu. sneg je precej zmrzel in dokaj dobro drži, tako da so voznje s akiji po številnih pobočjih jako priporočljive, sankališče pa je v celi svoji dolžini naravnost izvrstno in v najboljšem stanu. Ledeno sicer ni, vendar pa z nasipi vred jako trdo in gladko, tako da se sedaj doseže pri voznjah naravnost neverjetna hitrost. Zato se priporoča zlasti sankočem izlet. — Ker je že za sedaj naznanjenih za prihodnjo nedeljo več sankočev in se pričakuje še novih, je nadzornistvo sankališča določilo za 24. m. m. naslednji dnevni red: Do pol 12. ure dopoldne vezbanje v voznji za dirko po celem sankališču, od pol 12. do pol 4. ure je odprto le zabavno sankališče, od pol 4. do 4. samo športno in od 4 ure naprej zopet samo zabavno sankališče. — Opozarja se zlasti na znižane športne vozne listke iz Ljubljane v Bohinj in na Bled.

Državni prispevek k tacevskemu mostu. Poroča se nam iz kompetentnega vira, da bo finančno ministristvo za zgradbo tacevskega mostu prispevalo 50%.

Zgorola je pri sv. Duhu pri Škofji Loki Toncova Maruša, čez 80 let stara. Vzgala se ji je najbrže obleka pri peči in nato je ogenj uničil bajto, Na prvi hip se je mislilo, da gori za Kamnitnikom pri konjaju, a je bila le prevara.

V tovarni v Škofji Loki je stroj zgrabil delavko Nežo Tavčar, ki je ravno zdaj nevesta. Raztrgal ji je obleko; da se ni še kaj hujšega zgodilo je preprečila previdnost, ker so takoj elektriko in stroje ustavili.

Obesil se je v Spodnjih Domžalah Alojzij Zabret po dnmače Pečnikarjev. Prodajal je nedavno po očetu izročeno domačijo. Kesanje in toga po lepem očetovskem domu ga je spravila v prvi katastrofalni dušni položaj, da se je jel čemdalje bolj vdajati pijančevanju in kvartopirstvu, v čemer je bojda pred kratkim zapravil 1760 K, ter si končno storil konec svojim mukam. Gotovine je zapustil še 10.000 K. Ta žalostni slučaj prav karakteristično osvetljuje vse tiste, ki prodajajo brez vzroka svoje domove, nekoliko pa tudi ondote pobeljene razmere.

Šolsko vprašanje na Jesenicah smatrajo Nemci za politično vprašanje. Nemška politika je zdaj, ko se hoče razdeliti šolsko občino in na Savi ustanoviti samostojno šolo štirirazrednico. Merodajne oblasti naj se tega zavedajo in pri šoli politiko pustje v stran. Ozirajo naj se na faktične razmere in potrebe tukajšnjega ljudstva v kulturnem oziru in ljudstvo jim bo hvaležno. Ljudstvo pa naj si zapomni one, ki delajo na to, da bi preprečili zgradbo skupne šole osemrazrednice, ker delajo v smislu nemške politike.

Veselični vestnik.

Plešno veselico priredi strokovno društvo strojarskih pomočnikov v Kranju, v nedeljo, dne 14. februarja 1909 ob 8. uri zvečer, v prostorih g. Rudolfa Jegliča hotel „Nova pošta“. Vstopnina za osebo 60 vin.

Veselica s plesom se vrši ob priliki otvoritve, očnoso prevzetja gostilne „Pri Slapu“ na Blejski Dobravi na Valentinovo nedeljo, dne 14. januarja. Začetek ob polu 3. uri popoldne. Svira Šramel iz bovških hribov. Vstopnina prosta. Za neplesalce se vrši v gorenjih prostorih velika poskušnja dolenskih rudečih in belih vin; iz vinogradov kostanjeviškega župana g. Bučarja ter pojedina pitanih puranov.

Domača plešna veselica se vrši v gostilniških prostorih vile „Jakelj“ na Mojstrani v soboto, 20. februarja 1909 ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 vin. Dame proste.

Veselico priredi „Prometno društvo za Dovje in Mojstrano“ v nedeljo, dne 14. februarja 1909 v gostilniških prostorih g. Železnika na Dovjem. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži v I. in II. vrsti po 1 krono, nadaljni sedeži po 60 v, stojišča 30 vin.

Prostovoljno gasilno društvo v Gorenji Vasi vabi k predpustni veselici v nedeljo, 14. februarja 1909 v prostorih g. Iv. Friana. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedež 1 krono, stojišče 50 vin.

Plešni venček pod pokroviteljstvom slovenskega trgovskega društva „Merkur“ je danes, dne 13. februarja 1909 v veliki dvorani „Narodnega Doma“. Sodeluje „Slovenska Filharmonija“. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Vstopnina 2 kroni.

Frano Omersa v Kranju prodaja dobro in po ceni železno in spe- cerijsko blago, vilite kotie Maria Zell, orodje za obrt, gospodinjstvo in kmetijstvo, fino olje, verona riž, praženo kavo, barve oijnate in suhe.

41 19

Brata HLAVKA

izdelovatelj kirurg instrumentov atelje za ortop. aparate in bandaže
Ljubljana, Prešernove ul. 5

priloga
svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško po- strežbo, bitejev, irigatorjev, aparatov za mrzle in inha- lacija s paro, sterilizirane obveze in bandaže, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalke in aparate za samoklistiranje, najboljša kvaliteta gumi- jevih stvari in gumijevih pesteljnih podložk. — Vse ban- daže se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po od- 3 52—47 redbah p. n. gg. zdravnikov.
Zunanja naročila se izvršujejo točno, hitro in diskretno.
Galvanični p. nialovani zavod s obratom na motor.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-ometno in konstrukcijsko kličovalcarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Špecialiteta: 17—54

valjični zastori (Rollbalken).

Svoji k svojim!

Prodaj več tisoč komadov

strešne opeke

iz samega portland cementa zase izdelanega. Spre- jemam naročila za vse vrste **betonskih iz- delkov** n. pr. stopnice, bangarje, korita za živino in za vodnjake, okvirje za nagrobne krste i. t. d. Izdelujem tudi žične ograje s cementnimi stojali ali verejami. 9 15

Ivan Waland, posestnik

Hlebce pri Lescah, Gorenjsko.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

16 52—41

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priloga

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Loterijska srečka dne 30. januarja t. l.

Trst 77 5 7 85 6

Od c. kr. namestništva oblastveno dovoljeni urad za revizijo in reklama- cijo tovarnih listin vseh vrst in pisarna za poizvedbo tarifov

L. Jandl Trst

prevzame brezplačno revizijo vseh to- vornih listin proti 30% deležu najdenih diferenc.

Dopostžite nam torej takoj franko vaše tovarne listine letošnjega leta in v treh dneh dobite poročilo o rezultatu revizije. 14 52—13

Zlate svetilnje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično zobočistilno sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

15—100
Dobri se
lekarji
v Avstriji

Sivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 10 52-6

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priloga svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastopaj.

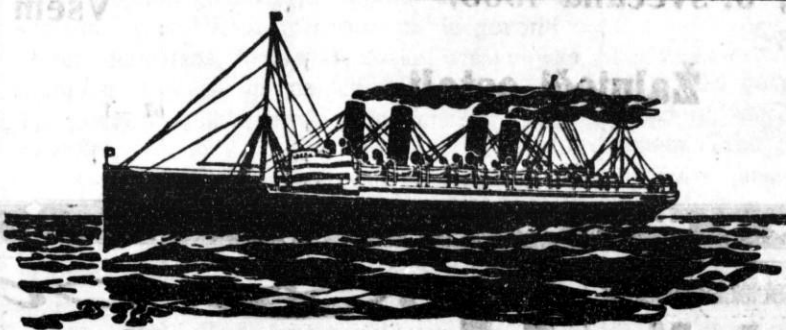

Zobotehnični atelje Oton Seydl

v Roosovi hiši nad prodajalno
v Kranju.

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranilo korenine, z ali brez neone plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje VRAVNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJ- NOVEJŠIH METODAH. 22—87

Sprejemne ure vsako nedeljo in ponedeljek od 8. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

ali Buks—Pariz—Havre (via Southampton). Garantira se potnikom, da so gotovo ukrcani na parobrod, dva parobroda odhajata vsaki teden. :: Vožaja pa morju 5 1/2 do 6 dni. Natančnejša pojasnila in vozne, plovne rede daje rade volje in zastopaj 30 8—5

Agentura „Amerikan-Line“ s Buchs (Rheintal).

Generalni zastopniki Im Obersteg & Co.

Veletrgovina galanterijskega, norimberškega, mod- nega in drobnega blaga ::

Anton Adamič, Kranj, Glavni trg

priloga 4 18—6

za spomlad svojo dobro sortirano zalogo ravno došlih predpasnikov, modernih ženskih pasov, najpripravnejših modrcov, fine vlasne garniture, kravate, srajce, ovratnike, prsnike, zapestnice, nogavice in sploh vse v to svrhu spadajoče potrebščine.

Glavna tovarniška zaloga otroških vožičkov, potovalnih kovčegov (za Ameriko), košaric in najnovejših tržnih tašk.

OPOMBA. Radi velikih nakupov raznega blaga so cene znatno nizke in brez konkurence.

Na drobno in debelo! Na drobno in debelo!

Kranjci k Krajncu!

Velezaloga.

20/IX
1908

GAJ

Pecco, Pecco orang,
Ceylon, Assam, Java,
Ceylon Souhong, Man-
darin, i. t. d. ::

Fino pecivo za čaj:
A m o r in druge vrste.

Zdravko Krajnc, Kranj

23 13-11

SVOJI K SVOJIM!

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. „Union“

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52—99

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna hčerka in sestra, gospodična

Tončika Puhar

danes, 9. svečana ob pol 10. uri dop., previdena s tolažili sv. vere nenadoma v Gospodu zaspala.

Pogreb bode v četrtek, 11. t. m. ob 3. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi.

KRANJ, 9. svečana 1909.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne tolažljive dokaze iskrenega sočutja in sožalja povodom nenadne smrti iskreno ljubljene hčerke in sestre, gospodične

Tončike Puhar

kakor tudi za častno in obilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom in znancem najtoplejšo zahvalo. Zlasti pa se iskreno zahvaljujemo cenjenim darovalcem krasnih vencev in šopkov.

Vsem presrčna hvala!

Zalujoči ostali.

57 — 1

Zobozdravniški Zobotehniški :: atelje dr. Edvard Globočnik

v Kranju 1 52—23

je od 16. septembra 1908 slav. občinstvu na razpolago

**vsaki dan in
tudi v nedeljo.**

Nova zaloga vina!

Podpisani naznanjam, da sem otvoril

v svoji lastni hiši števil. 10

v Kranju

Kokriško predmestje

zalogo istrskega, vina belega in rdečega, lastnega pridelka.

Liter stane 32 vinarjev na debelo od
:: 56 litrov naprej. ::

Kdor mi more dokazati, da nimam pristaega, naravnega vina, se zavežem, dotičniku plačati 4000 K.

S spoštovanjem

FRAN ZOHIL

veleposesnik vinogradov
v Žminju (Istra).

28 16—7

5 52—31

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

poleg lekarne.

Ustanovljeno leta 1885.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnih predmetov. Popravila točno in ceno. Najnižje cene.

Priznano izborno blago.

== Najcenejši nakup pri sv. Cirilu in Metodu !! ==

Nova narodna trgovina pri sv. Cirilu in Metodu
na debelo in drobno

ŠTIGLIC & ŠMIT

v Radovljici, na Glavnem trgu (sračen cerkve) :: Podružnica v Predtrgu.

Priporočata svojo veliko zalogo raznovrstnega specerijskega blaga, kakor: riž, vedno svežo kavo, najboljšo moko iz Majdičevega mlina, zelo fini ruski čaj in rum, različne barve, razne vrste žganja, kakor: slivovko, tropinovec, Florian, Triglav ter pravo Ciril Metodovo in Zvezdno kavino primes. Daje imava v zalogi različno železnino za kovače, ključavničarje, kleparje i. t. d.

Kupovala bova proti gotovini ali v zamenjavo z blagom vse vrste deželnih pridelkov, kakor: orehe, fišol, oves, suhe gobe i. t. d. vedno po najvišjih dnevnih cenah. — Ker kupujeva izključno le od prvih in največjih tvrdk, sva v prijetnem položaju naše cenj. odjemalce z le preizkušenim dobrim blagom najceneje postreči. **Blagovolite se prepričati!**

Za mnogobrojni obisk se priporočava s odličnim spoštovanjem

6 52—12

Štiglic & Šmit.

== Najcenejši nakup pri sv. Cirilu in Metodu !! ==